

23 אפריל, 2017

אל : לקוחות וידידי המשרד

חוזר לקוחות מס' 04/2017

הנדון: סיכומי מס בהלוואות בין חברתיות בעקבות תיקון 235 לפקודה

שלום רב,

במסגרת תיקוני החקיקה הנרחבים, חוקק בתיקון 235 לפקודת מס הכנסה סעיף 3(ט1) (להלן: "הסעיף") אשר ביקש להרחיב משמעותית את סמכות פקיד השומה לחייב במס בעל מניות בגין שימוש בכספי החברה לתועלתו האישית. אלא שבחודשים האחרונים מתברר, כי לאור האופן בו נוסח הסעיף, עלולות גם פעולות עסקיות שגרתיות שאין דבר בינן לבין דיבידנד להביא לחיוב בעלי שליטה במס בסכומים משמעותיים.

ההוראה הבסיסית בסעיף 3(ט1) קובעת, כי משיכת כספים מחברה מסכום של 100 אלפי ש"ח ומעלה על-ידי בעל מניות מהותי או קרובו וכן העמדת נכס של חברה לשימוש של בעל המניות או קרובו, תיחשב להכנסה מדיבידנד בידי בעל המניות. יתר על כן, במידה ובחברה אשר העמידה את הכספים או הנכס לרשות בעל המניות לא קיימים די רווחים לחלוקת דיבידנד, הרי שיראו במשיכת הכספים כהכנסת עבודה במידה ומתקיימים יחסי עובד-מעביד בין בעל המניות לחברה או כהכנסה מעסק או משלח-יד בכל מקרה אחר.

אלא שהמחוקק לא הסתפק במיסוי יתרות חובה של בעלי מניות וקבע פיקציה לפיה הפעולות הבאות יחשבו ל"משיכת כספים מהחברה":

1. הלוואה, השאלה או כל חוב אחר, לבעל המניות או לקרובו למעט הלוואה שניתנה לחברה אחרת, אשר אינה "תאגיד שקוף", לתכלית כלכלית.
2. העמדת כל בטוחה של החברה לטובת בעל המניות המהותי.
3. העמדת דירה, חפצי אומנות, תכשיטים, כלי טיס או כלי שיט אשר בבעלות החברה לצרכיו הפרטיים של בעל המניות המהותי.

יש לשים לב כי ההוראה העוסקת במתן הלוואות לבעל השליטה או לקרובו, בשילוב עם הגדרת "קרוב" בסעיף, יכולה להביא למיסוי בעל מניות אשר חברה אחת בבעלותו העמידה הלוואה לחברה אחרת. להלן מספר מצבים נוספים אשר בעקבות התיקון עלולים לגרום לחיוב במס:

1. הלוואה שנתנה חברה א', אשר הינה חברה רווחית, לחברה משפחתית (או תאגיד שקוף אחר לצרכי מס כגון חברת בית או חברת LLC אמריקנית) שבה מחזיק בעל המניות של חברה א' יחד עם קרובי משפחתו, אפילו אם שיעור האחזקה של בעל המניות בחברה הלווה נמוך ביותר.
- במצב זה, לאור העובדה כי החברה האחות הינה חברה שקופה לצרכי מס, יראו בהלוואה כהכנסה מדיבידנד בידי בעל המניות המהותי.
2. רכישת דירה לשימוש של בעל המניות על ידי תאגיד יעודי ("חברת הנכס"), באמצעות הלוואה מחברה אחרת בבעלותו של הנישום.

מצב כזה טומן בחובו למעשה שני אירועי מס, אשר יש ויביאו למיסוי של כ-83%!! –

- הכנסה מדיבידנד בידי בעל המניות (עד 33% מס) כתוצאה מהעמדת הלוואה בחברה המלווה, שאינה לתכלית עסקית.

- הכנסה מעסק או משלח יד בגובה עלות הדירה, בשיעור מס של עד 50%, בידי בעל המניות עקב רכישת דירת המגורים בידי חברה לשימוש, וזאת לאור העובדה כי אין בחברה עודפים לחלוקה (כלל לא ברור האם במקרה כזה תותר בחברה הוצאה עסקית מקבילה).

3. הלוואה שנתנה חברה א' לשותפות בה היא מחזיקה - במצב זה יראו לכאורה בסכום ההלוואה כדיבידנד בידי בעל המניות בחברה א' וזאת לאור היותה של השותפות "קרוב" של החברה. יתר על כן, במידה ואין רווחים בחברה א' הרי שיתכן ועצם העמדת הלוואה תביא לחיוב במס של בעל המניות בגין הכנסה ממשכורת או מעסק.

אף שקשה להניח כי המחוקק התכוון לתוצאות אלו, הרי שאנו נתקלים חדשות לבקרים במצבים חדשים שבהם עלולה להיווצר חשיפת מס כתוצאה מהוראות הסעיף.

לפרטים נוספים ניתן לפנות אל עו"ד יאיר בנימיני ואל רו"ח (משפטן) דורון אלמקייס משרדנו.

טל. 03-7748888, yair@benjamini-law.com, doron@benjamini-law.com

מטרת מזכר זה הינה להביא לידיעתכם מידע כללי בנושאים שונים. הוראות החוק עצמן מורכבות יותר וכוללות חריגים נוספים. בהתאם, אין ליישם את האמור במזכר זה מבלי להיוועץ בגורם המקצועי המתאים במשרדנו.